

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande i beskattnings- och tullärenden

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande i beskattnings- och tullärenden (RP 224/2022 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Finansutskottet (FiUB 45/2022 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 51 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1079/2005, och
fogas till lagen en ny 26 f § som följer:

26 f §

Automatiserat avgörande av ärenden

Med avvikelse från bestämmelserna i 53 e § 4 mom. i förvaltningslagen kan också en begäran om omprövning avgöras automatiskt om

- 1) den skattskyldige i sin begäran om omprövning framställer ett nytt yrkande eller lägger fram en ny utredning och begäran om omprövning godkänns,
- 2) ett beslut upphävs med anledning av den skattskyldiges begäran om omprövning och Skatteförvaltningen behandlar ärendet på nytt, eller
- 3) det fattas ett kompletterande beskattningsbeslut med anledning av den skattskyldiges begäran om omprövning.

Riksdagens svar RSv 325/2022 rd

Med avvikelse från 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen kan ett ärende som gäller förlängning av tiden för inlämnande av skattedeklaration, annan deklaration eller uppgifter avgöras automatiskt också om en fysisk persons yrkande inte bifalls.

Ett ärende som avses i 1 och 2 mom. kan avgöras automatiskt om de förutsättningar för automatiserat avgörande av ärendet som anges i 53 e § 2 mom. i förvaltningslagen uppfylls.

Med avvikelse från det som föreskrivs i 3 mom. får i de fall som avses i 1 mom. en begäran om omprövning avgöras automatiskt också när den är uppenbart befogad utgående från Skatteförvaltningens riskbedömning. Omständigheter som ska beaktas vid riskbedömningen är uppgifter som avviker från det normala, såsom ovanligt stora eller små numeriska värden eller motstridigheter mellan uppgifter som den skattskyldige lämnat och uppgifter som Skatteförvaltningen har samt andra motsvarande kriterier. Avgörandet ska grunda sig på de med stöd av tillämplig lag och förhandsprövning utarbetade behandlingsregler som avses i 2 § 16 punkten i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019).

På automatiserat avgörande av ett ärende tillämpas i övrigt det som föreskrivs i 8 b kap. i förvaltningslagen.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om skattskyldiga gäller också anmälningsskyldiga och andra uppgiftsskyldiga samt dem som ansvarar för skatt.

51 §

Beskattningsbeslut och beskattningsintyg

Till den skattskyldige sänds ett beskattningsbeslut jämte utredningar om grunderna för beskattningen och anvisningar om hur ändring kan sökas i beskattningen. I utredningen antecknas uppgifter om den skattskyldiges inkomster och tillgångar, skatter och avgifter, skatteåterbäring och kvarskatt, uppgifter som specificerar den skattskyldige samt den myndighet som verkställt beskattningen jämte kontaktuppgifter. På beskattningsbeslut tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiserat avgörande av ärenden.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (768/2016) 53 §, sådan den lyder i lag 16/2018, och

Riksdagens svar RSv 325/2022 rd

ändras 35 § 4 och 5 mom., 52 § 2 mom. och 55 § 1 mom. som följer:

35 §

Förseningsavgift

Den skattskyldige ska ges tillfälle att lämna en utredning på det sätt som föreskrivs i 7 § innan förseningsavgiften påförs, om det inte är uppenbart onödigt att höra den skattskyldige innan förseningsavgiften påförs. Om den förseningsavgift som påförs är högst 200 euro, ska tillfälle att lämna en utredning ges endast om det behövs av särskilda skäl.

Förseningsavgift påförs inte om inlämnandet av deklaration har fördröjts av skäl som inte beror på den skattskyldige eller om det finns ett giltigt skäl eller något annat särskilt skäl till försummelsen. Förseningsavgift påförs inte om skatteförhöjning påförs för skatt som deklarerats för sent.

52 §

Meddelande av beslut

Skatteförvaltningen ska meddela den skattskyldige ett beslut i ett ärende som avses i 12—15 §.

55 §

Innehållet i beslut

Av ett beslut ska den myndighet framgå som fattat beslutet jämte kontaktuppgifter, uppgifter som specificerar den skattskyldige, motivering till beslutet samt uppgift om hur ärendet har avgjorts. På beslutet tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiserat avgörande av ärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 35 § 4 och 5 mom. tillämpas första gången på den skatteperiod som börjar den dag då lagen träder i kraft och därefter samt på den förseningsavgift som påförs för den skatteperiod enligt 11 § 3 mom. som löper ut efter ikraftträdandedagen.

På förseningsavgift som påförs för skatteperioder som löpt ut före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om skatteuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteuppbörd (11/2018) 68 § och 69 § 1 mom. och
fogas till 43 § ett nytt 5 mom. och till lagen en ny 67 a § som följer:

43 §

Förutsättningar för betalningsarrangemang

Ett ärende som gäller vidtagande av betalningsarrangemang för skatter kan avgöras automatiskt, om de förutsättningar för automatiserat avgörande av ärendet som anges i 53 e § 2 mom. i förvaltningslagen uppfylls. I fråga om ett ärende som gäller vidtagande av betalningsarrangemang tillämpas inte 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen. Om en fysisk person framställer en begäran om vidtagande av betalningsarrangemang i Skatteförvaltningens elektroniska tjänst, kan han eller hon samtidigt yrka att ärendet inte avgörs automatiskt. Skatteförvaltningen kan då avgöra ärendet automatiskt endast om begäran godkänns. Skatteförvaltningen ska i samband med anhängiggörandet av ett ärende meddela att ärendet trots yrkandet kan avgöras automatiskt, om begäran godkänns.

13 kap.

Särskilda bestämmelser

67 a §

Automatiserat avgörande av avbrottsärenden

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen får ett ärende som gäller utfärdande av ett i 12 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter avsett förordnade om avbrott avgöras automatiskt trots att en fysisk persons yrkande inte bifalls. Ett ärende får avgöras automatiskt endast om de förutsättningar för automatiserat avgörande av ärendet som anges i 53 e § 2 mom. i förvaltningslagen uppfylls.

68 §

Förseningsavgift som inte tas ut

Genom förordning av finansministeriet får det föreskrivas att förseningsavgifter inte tas ut för den tid för vilken inlämnandet av skattedeklaration har försenats på grund av hinder som är oberoende av de skattskyldiga.

Riksdagens svar RSv 325/2022 rd

69 §

Innehållet i beslut

Av ett beslut som meddelats med stöd av denna lag ska det framgå vilken myndighet som har fattat beslutet och myndighetens kontaktuppgifter, uppgifter som specificerar den skattskyldige, beslutets motivering och uppgift om hur ärendet har avgjorts. På beslutet tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiserat avgörande av ärenden.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 68 § tillämpas första gången på den skatteperiod enligt lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ som börjar den dag då lagen träder i kraft och därefter samt på den förseningsavgift som påförs för den skatteperiod enligt 11 § 3 mom. i den lagen som går ut efter ikraftträdandedagen.

På förseningsavgift som påförs för en skatteperiod enligt lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ och som löpt ut före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

— — — — —

Lag

om ändring av lagen om förskottsuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) 7 a § 1 mom. och 48 § 3 mom., sådana de lyder, 7 a § 1 mom. i lag 1070/2003 och 48 § 3 mom. i lag 775/2016, samt *fogas* till lagen en ny 7 §, i stället för den 7 § som upphävts genom lag 1225/2006, och en ny 32 §, i stället för den 32 § som upphävts genom lag 775/2016, som följer:

7 §

Automatiserat avgörande av ärenden som gäller betalningsmottagare

Med avvikelse från bestämmelserna i 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen (434/2003) får ett beslut som gäller innehållningsprocent och skatt som ska betalas vid förskottsuppbörden fattas automatiskt trots att en fysisk person inte får begära omprövning av beslutet.

I fråga om automatiserat avgörande av ärenden iakttas i övrigt vad som föreskrivs i 26 f § i lagen om beskattningsförfarande.

Riksdagens svar RSv 325/2022 rd

7 a §

Innehållet i beslut

Av ett skriftligt beslut ska framgå den myndighet som fattat beslutet jämte kontaktuppgifter, uppgifter som specificerar den skatt- eller betalningsskyldige, motivering till beslutet samt uppgift om hur ärendet har avgjorts. På beslutet tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiserat avgörande av ärenden.

32 §

Beslut som gäller registrering

Skatteförvaltningen ska meddela den som saken gäller ett beslut i ett registreringsärende som gäller förkottsuppbördsregistret eller arbetsgivarregistret.

48 §

Ändringssökande

Ändring får dock inte sökas i ett beslut om att förhandsavgörande inte meddelas.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om skatt på arv och gåva

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) en ny 33 b § som följer:

33 b §

I fråga om automatiserat avgörande av ärenden tillämpas bestämmelserna i 26 f § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995).

Utöver vad som föreskrivs i 26 f § i lagen om beskattningsförfarande får ett ärende som gäller förlängning av tiden för inlämnande av bouppteckning med avvikelse från bestämmelserna i 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen avgöras automatiskt också om en fysisk persons yrkande inte bifalls.

Riksdagens svar RSv 325/2022 rd

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 22 och 45 § i fordonsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonsskattelagen (1281/2003) 22 och 45 §, av dem 45 § sådan den lyder i lag 1065/2014, som följer:

22 §

Uppgifter i debetsedeln

Utöver de uppgifter som används vid verkställandet av beskattningen och de uppgifter som behövs för skattebetalningen kan i debetsedeln antecknas uppgifter om obetalda tidigare fordonsskatter för samma fordon och på dessa beräknade dröjsmålspåföljder samt uppgifter om hos vem skatten för ifrågavarande tid har debiterats. I debetsedeln antecknas även beloppet av den skattskyldiges skatter som överförts från föregående skatteperiod för att uppbäras eller återbäras. På debetsedlar tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om meddelande om automatiserat avgörande av ärenden.

På debetsedlar tillämpas inte bestämmelserna i 44 och 45 § i förvaltningslagen.

45 §

Skatteförhöjning

Om den skattskyldige utan giltig anledning har lämnat in en bristfällig, missvisande eller oriktig handling eller annan uppgift och detta hade kunnat leda till att skatt inte debiterats eller att skatt återburits till ett för stort belopp, debiteras skatteförhöjning på minst 100 euro men högst 2 000 euro.

Skatt som ska debiteras genom efterbeskattning kan höjas till högst det tredubbla beloppet, om den skattskyldiges förfarande vid skatteundandragande kan anses som grovt.

När förhöjningens storlek fastställs beaktas hur klandervärt förfarandet varit, om det har upprepats och andra med dessa jämförbara omständigheter.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Skatteförhöjningen påförs enligt de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande till och med den 31 december 2024.

Lag

om ändring av 88 § i tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 88 § i tullagen (304/2016) nya 5—7 mom. som följer:

88 §

Begäran om omprövning

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 53 e § 4 mom. i förvaltningslagen får en begäran om omprövning av tullbeskattningen som lämnas av någon annan part än ett tullombud och i vilken ett nytt yrkande framställs eller ny utredning läggs fram avgöras automatiskt, om yrkandet bifalls. Ett automatiskt avgörande av en begäran om omprövning förutsätter dessutom att de förutsättningar för automatiserat avgörande av ärendet som anges i 53 e § 2 mom. i förvaltningslagen uppfylls.

En begäran om omprövning enligt 5 mom. kan dock avgöras automatiserat enligt yrkandet också när begäran om omprövning är uppenbart befogad utgående från Tullens riskbedömning. Omständigheter som ska beaktas vid riskbedömningen är uppgifter som avviker från det normala, såsom ovanligt stora eller små numeriska värden eller motstridigheter mellan uppgifter som den skattskyldige lämnat och uppgifter som Tullen har samt andra motsvarande kriterier. Avgörandet ska grunda sig på de med stöd av tillämplig lag och förhandsprövning utarbetade behandlingsregler som avses i 2 § 16 punkten i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019).

På automatiserat avgörande av ett ärende tillämpas i övrigt det som föreskrivs i 8 b kap. i förvaltningslagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 325/2022 rd

Lag

om ändring av 22 och 24 § i fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen (654/1992) 22 § 4 mom. och 24 § 2 mom., sådana de lyder, 22 § 4 mom. i lag 19/2018 och 24 § 2 mom. i lag 1087/2005, som följer:

22 §

Verkställande av beskattning

I fråga om allmänna principer som ska iakttas vid beskattningen, gemensam behandling av ärenden, hörande, automatiserat avgörande av ärenden och motivering av beslut tillämpas vad som i lagen om beskattningsförfarande föreskrivs om detta.

24 §

Beskattningsbeslut

I beskattningsbeslutet antecknas uppgifter som specificerar den skattskyldige samt den myndighet som verkställt beskattningen jämte kontaktuppgifter, de fastigheter för vilka den skattskyldige ska betala skatt, dessa fastigheters värde samt beloppet av den skatt som ska betalas. Om en byggnad hör till de klasser som avses i 12—14 §, ska också detta antecknas i beskattningsbeslutet. På beskattningsbeslut tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiserat avgörande av ärenden.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 65 och 67 § i bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bilskattelagen (777/2020) 65 § 1 mom. och 67 § 1 mom. som följer:

Riksdagens svar RSv 325/2022 rd

65 §

Allmänna bestämmelser som ska iakttas vid beskattningen

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på beskattningsförfarandet vad som i 26 § 1—4 och 6 mom. samt i 26 a, 26 c § och 26 f § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) eller med stöd av dem föreskrivs om det allmänna förfarandet vid beskattning.

67 §

Innehållet i och motivering av beslut

Av ett beslut ska framgå uppgifter som specificerar den skattskyldige eller sökanden, hur ärendet har avgjorts, den myndighet som fattat beslutet och myndighetens kontaktuppgifter samt anvisningar om hur ändring kan sökas i beslutet. På beslutet tillämpas dessutom vad som i 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiserat avgörande av ärenden.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 31 § i tonnageskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tonnageskattelagen (476/2002) 31 § 2 mom., sådant det lyder i lag 31/2018, som följer:

31 §

Verkställande av beskattningen

Tonnagebeskattning verkställs för ett sådant skatteår som avses i 3 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995). På verkställande av beskattning, automatiserat avgörande av ärenden, slutförande av beskattning, kompletterande beskattningsbeslut, skattegranskning, rättelse av beskattningen, skatteförhöjning, förseningsavgift, ränta som tas ut på kvars katt och ränta som betalas på skatteåterbäring samt på följdändring tillämpas lagen om beskattningsförfarande, lagen om

Riksdagens svar RSv 325/2022 rd

skattetillägg och förseningsränta (1556/1995) samt lagen om skatteuppbörd (11/2018). På uppbörd, indrivning och återbäring av tonnageskatt tillämpas lagen om skatteuppbörd.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 175 § i mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i mervärdesskattelagen (1501/1993) 175 §, sådan den lyder i lag 529/2010, som följer:

175 §

Skatteförvaltningen ska meddela den som saken gäller ett beslut i ett ärende som gäller registrering samt i ett ärende som gäller bildande eller upplösning av skatteskyldighetsgrupp enligt 13 a §.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 27.2.2023

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare